

RECENZĪJA

par I.Usenieces izstrādāto programmu
„Rokdarbi sīkās motorikas attīstīšanai”

Dr.Edīte Gorkina

Projektu finansiāli atbalsta Islande, Lihtenšteina un Norvēģija

Šī recenzija izstrādāta ar Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par tās saturu atbild Biedrība Balvu novada attīstības veicināšanai “SAVI”

Mūsdienu sabiedrībā viena no visbiežāk izplatītām veselības problēmām ir išēmiskā insulta sekas, kas skar ne tikai vecus, bet arī gados jaunus cilvēkus, un kas būtiski ietekmē cilvēka dzīves kvalitāti.

Ņemot vērā recenzenta sociālā rehabilitētāja darba pieredzi Balvu novada pašvaldības Sociālajā dienestā, kad ikdienā nākas saskarties ar dažādu saslimšanu vai traumu sekām, ir pamats konstatēt, ka **ir aktuāli veidot programmu rehabilitācijas prasmju apguvei noteiktai cilvēku grupai.**

Pēc akūtā perioda, kad ārstēšanās rezultātā lielākoties ir uzlabošanās, turpmākais atlabšanas posms parasti ir ļoti ilgstošs. Nereti pacientam kā sekas novērojamas:

- dažādas pakāpes kustību koordinācijas un jušanas traucējumi,
- telpiskās izjūtas traucējumi,
- vienas ķermeņa puses vai locekļu vājums, nejūtīgums vai paralīze,
- traucēta spēja runāt un/vai skaidri veidot vārdus,
- traucēta spēja uztvert un saprast sacīto,
- grūtības rakstīt un lasīt,
- atmiņas traucējumi.

Lai palīdzētu personām, kas pārcietušas insultu vai guvušas smagas traumas, projekta ietvaros izstrādāta autorprogramma sīkās motorikas attīstīšanai. Programma paredzēta personu apmācībai, lai tās pēc tam varētu kvalificēti palīdzēt pacientam veikt sistemātiskus uzdevumus un vingrinājumus. Šī programma var tikt izmantota arī bērniem un pusaudžiem, kam ir traucēta kustību koordinācija un/vai runas traucējumi. Roku attīstība (sīkā motorika un rokas pirkstu kustības koordinācija) atrodas ciešā saiknē ar bērna runas un domāšanas attīstību).

Parasti par rokdarbiem tiek uzskatīta adīšana un tamborēšana, taču ir vēl daudzi citi retāk izmantoti rokdarbu veidi, kas var dažādot

pacientam nogurdinošo un apnicīgo rehabilitācijas procesu. Izmantojot dažādas rokdarbu tehnikas, tiek radīti apstākļi, lai :

- uzlabotu sīko locītavu kustības,
- uzlabotu koordināciju, veicinātu kustību veiklību un precizitāti,
- rosinātu domāšanu,
- uzlabotu runas spējas,
- iegūtu jaunas iemaņas.

Izstrādātā apmācību programma ietver sensomotoriku attīstošas radošās nodarbības:

- simegrāfiju,
- kvīlingu,
- origami,
- pērļošanu,
- mezglošanu.

Šo nodarbību mērķis ir palīdzēt personām pielāgoties jaunajiem apstākļiem, novērtēt un attīstīt savas spējas, atrast jaunus resursus un censties atgūt zaudētās aktivitātes. Pie tam visas minētās nodarbības sniedz iespēju cilvēkam iziet no mājas, gūt jaunus kontaktus un pozitīvu pieredzi, tādējādi veicinot pozitīvu attieksmi pret radušos situāciju un censties rast izeju no tās. Jāpiemin arī apstākļi, ka nodarbošanās ar rokdarbiem ne tikai veicina smadzeņu darbību, bet arī uzlabo psihoemocionālo stāvokli – atjauno vēlēšanos darboties. Radīšanas prieks un uzskatāmie praktiskā darba rezultāti uzlabo pacienta dzīves kvalitāti un pozitīvu attieksmi pret ikdienu un līdzcilvēkiem.

Rekomendēju apmācību programmu „Rokdarbi sīkās motorikas attīstīšanai” aprobācijai un ieviešanai.